

Jihomoravský kraj

NÁRODNÍ
PAMÁTKOVÝ
ÚSTAV

ÚZEMNÍ ODBORNÉ
PRACOVISŤE
V BRNĚ

FAKULTA
STAVEBNÍ
Ústav architektury

PROPAMÁTKY
PORTÁL - ČASOPIS

Sdružení pro stavebněhistorický průzkum, z. s.

pořádá ve spolupráci s

Ústavem architektury Fakulty stavební Vysokého učení technického
v Brně

a

Národním památkovým ústavem, územním odborným pracovištěm
v Brně

za podpory

Jihomoravského kraje

a s mediální podporou

PROPAMÁTKY

20. specializovanou konferencí stavebněhistorického průzkumu

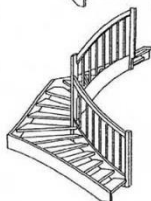
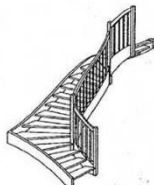
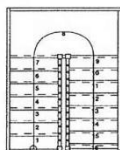
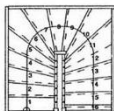
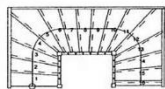
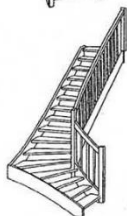
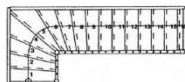
VERTIKÁLNÍ KOMUNIKACE

Brno, Fakulta stavební VUT
20. června - 23. června 2023

Témata a cíl konference:

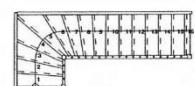
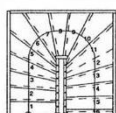
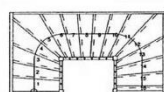
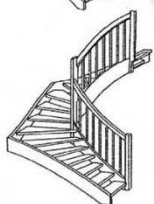
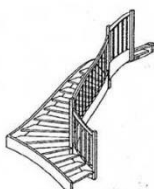
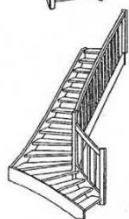
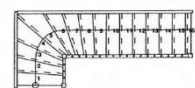
V širokém souboru stavebních typů historických objektů si jen zcela nepatrná část vystačí s komunikačním schématem v jedné výškové úrovni. Naprostá většina staveb tak ve svém organismu obsahuje nějakou podobu vertikální komunikace. Již od nejstarších dob, kdy si předchůdci člověka začali vyhledávat a budovat první útočiště, byl přístup vedoucí ve vertikálním směru nahoru nebo dolů zárukou jisté ochrany a bezpečí. S nárůstem lidských sídel a v nich budované architektury s čím dál složitější prostorovou a funkční strukturou se přístupové rampy a spojovací schodiště staly neodmyslitelnou součástí našeho stavitelství. Bez nich by naše sídla v dnešní podobě nemohla existovat a pravděpodobně si jakoukoliv jinou podobu bez nich ani nedovedeme představit, protože stojí mimo naše zažitě zvyklosti odvozené od elementárních charakteristik života na naší planetě.

Vedle otopných zařízení tak jde bezesporu o jednu z nejpodstatnějších součástí interiérů i exteriérů všech staveb, mající často zásadní vliv na celkový vnější výraz. Mnohdy jsou samy o sobě charakteristickým venkovním prostorem či otevřenou stavbou. Jde o stavební konstrukci, která nezřídka přímo definuje rozvržení a podobu celého objektu a jeho vnitřních prostor, podmiňuje jejich funkční náplň a hodnotu a určuje způsob jejich používání. Svými stavebně technickými náležitostmi bývá středobodem stavební i architektonické myšlenky projektu a podle průvodních vizuálních projevů ji většinou dokážeme ve stavbě neomylně velmi rychle lokalizovat. V dosavadním bádání však této elementární a zásadně nezbytné součásti de facto všech typů staveb nebyla naší stavební historií věnována odpovídající pozornost. Proto by měla naše konference napomoci komplexnějšímu a bližšímu poznání role všech možných podob vertikálních komunikací v lidských sídlech a jednotlivých budovách všech rozmanitých typů. Vedle základního typologického a historicko-vývojového poznání podoby a postupné proměny budou neméně zajímavá hlediska konstrukční, materiálová a stavební, stejně jako jejich druhotné proměny a adaptace. Konstrukční a řemeslné detaily uchycení schodnic, stupnic a podest, zábradlí, madel, schodišťových zrcadel nebo světlíků či šachet, prostupů a ramp mohou podstatně rozšířit vnímání souvislosti „velké“ architektury. Té, která koncepčně a vizuálně po dlouhá staletí pracuje s ustálenými kompozičními prvky, jako je schodišťová hala, schodišťová šíje, schodišťový rizalit, schodišťová věž, obslužná rampa apod.

Klasická schodiště či rampy uvnitř i vně však nemají být jediným základním tématem konference. Technický a průmyslový pokrok či naopak téměř pozapomenutá stavební řešení otevírají téma konference mnohem širěji. A to jak v měřítku celých sídel s urbanistickou strukturou (měst, obcí, sídlišť), tak konkrétněji definovaných sídelních areálů (hrad, zámek, klášter) až jednotlivých staveb. Již při vzniku jakýchkoliv staveb jde o dopravu stavebního materiálu, jak při jeho zajišťování a přípravě, tak při vlastní výstavbě. V průběhu jejich existence se kolem nich a v nich pohybují lidé, zvířata i zboží, a to různou formou, buď vlastní silou, nebo s pomocí mechanismů. Neméně zajímavé a konferencí žádané jsou příspěvky zaměřené na vertikální přesun osob, stavebního materiálu či zboží pomocí samočinných zařízení. Nejen výtah na zámku v Zákupích či pojiždná kancelář J. A. Bati ve Zlíně si zaslouží odbornou pozornost. Přestože období těchto samočinných zařízení je mnohem kratší oproti ryze schodišťové éře, jistě skýtá velký a zřejmě dosud minimálně zmapovaný badatelský potenciál. Nepochybně sem patří i všechny eskalátory, zdvihací plošiny, vleky a lanovky.

Pořadatelé se dále rozhodli vyhlásit dvě doplňková témata konference, kterým, bude-li o ně zájem, budou vyčleněny samostatné přednáškové bloky.

1. Po zkušenosti s obdobným formátem v rámci 19. specializované konference SHP, která se konala v roce 2021 v Nečtinech, a především s ohledem na aktuální situaci v oboru památkové péče a dokumentace památek a narůstajícímu pocitu absence jakékoliv diskuse o smyslu a směřování památkové péče a na ní navázané badatelské činnosti se Rada Sdružení pro SHP rozhodla vyčlenit jeden přednáškový blok příspěvkům reagujícím buď na aktuální, dle našeho názoru nejednoznačné a proto diskuse hodné, realizace obnov významných historických staveb, nebo příspěvkům zaměřeným na obecná, ideová východiska současné badatelské a památkářské práce.

2. V odůvodněných případech bude umožněno proslovit a následně publikovat příspěvky i na jiné než hlavní téma konference, tj. příspěvky reflektující významné nové poznatky z badatelské činnosti, finální výstupy rozsáhlejších dokumentačních a průzkumných aktivit atp. Příspěvky v této sekci by však neměly mít charakter jednotlivosti (tzn. být ve formátu 5 + 5 minut) či jen zcela výjimečně v případě skutečně mimořádného objevu. O zařazení příspěvku rozhodnou pořadatelé na základě zhodnocení vysokého badatelského přínosu příspěvku a na základě časových kapacit po uzavěře přihlášek příspěvků.

Organizační informace:

Konference se bude konat v budově **Fakulty stavební Vysokého učení technického v Brně, Veveří 331/95**, a to ve dnech **20. června – 23. června 2023**.

Závazná přihláška k účasti na konferenci a přihlášení příspěvku byla vytvořena formou google formuláře (odkaz na konci pozvánky), kde jsou rovněž uvedeny informace ohledně platby konferenčního poplatku. Podrobný program konference bude zveřejněn do 8. června 2023 na webu Sdružení pro SHP www.svornik.cz.

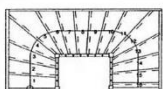
Na podvečerní dobu v úterý 20. června a ve čtvrtek 22. června je naplánována exkurze po objektech v Brně a na pátek 23. června 2023 celodenní tematická exkurze v okolí Brna. Změna programu exkurzí vyhrazena v závislosti na počtu přihlášených příspěvků.

Konferenční poplatek:

Konferenční poplatek činí vč. DPH **2400 Kč** (studenti **1200 Kč**), jednodenní účast **1000 Kč**. Členové Sdružení pro SHP a přednášející mají jednorázovou slevu **300 Kč** (platí i při jednodenní účasti, slevy se nesčítají). Poplatek zahrnuje účast na konferenci, konferenční materiály, občerstvení, poplatky během exkurzí. Poplatek nezahrnuje ubytování, stravování a dopravu na konferenci.

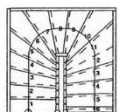
Ubytování a stravování:

Pro účastníky konference je rezervováno **40 lůžek v B&B Hotel University Brno v areálu kolejí MUNI, Vinařská 5, blok A**. <https://www.hoteluniversity.cz/> Vzdálenost od místa konání konference je 2,6 km pěšky nebo 15-20 minut tramvají. Cena ubytování za noc za dvoulůžkový pokoj je 1200 Kč bez snídaně, za jednolůžkový pokoj 1000 Kč, k ceně je třeba připočítat ubytovací poplatek městu Brnu ve výši 21 Kč za osobu a noc. Parkování v ceně hotelu. Objednání ubytování do naplnění rezervované kapacity je individuální na adrese hotel@skm.muni.cz, při objednávce je nutné uvést heslo „svorník“. **Rezervace**

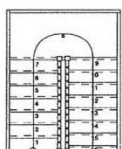

platí do naplnění kapacity nebo do **15. května 2023**, nebude-li do té doby kapacita naplněna.

Jiné ubytování dle svých požadavků si mohou účastníci zajistit sami z široké nabídky ve městě.

Stravování je individuální. Menza VUT má celoroční provoz, v docházkové vzdálenosti max. 15 min. od Fakulty stavební je větší množství restaurací s poledním menu. O přestávkách v průběhu jednacích dnů bude zajištěno drobné občerstvení.

Informace o možných formách referátu:

Podle povahy sdělované informace je možné zvolit dva druhy referátu:

1. Tematicky průřezový nebo komplexní, vázaný na určitou lokalitu či jiný pramen – délka referátu je 20+5 minut (20 minut referát, 5 minut diskuse). Zároveň se doporučuje připravit přehlednou doprovodnou dokumentaci na panel pro kuloárovou diskusi.

2. Upozorňující na jednotlivost – maximální délka referátu je 5+5 minut (5 minut referát, 5 minut diskuse). Zároveň se doporučuje připravit základní doprovodnou dokumentaci na panel pro kuloárovou diskusi.

3. Poster

Případná jiná délka referátu musí být předem dohodnuta s organizátory konference.

Příhlášku referátu s krátkou anotací (jeden odstavec) vystihující podstatu příspěvku je nutno zaslat do 31. května 2023.

Z konference bude v roce 2024 vydán sborník Svorník.

Příhlášky na konferenci, dotazy:

Příhlášení prostřednictvím google formuláře: <https://forms.gle/LXbv593XsBubi2FA9>

Anotace přihlášených referátů a posterů, dotazy: sdruzenishp@gmail.com, +420723722609 (Mgr. Eliška Nová, Ph.D.)

